

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 205.

V Ljubljani, v soboto 10. septembra 1898.

Letnik XXVI.

Naš program.

(Govoril na shodu v Podčetrtku drd. J. Hohnjec.)

(Dalje.)

Zatorej ostanimo zvesti svoji krščanski veri in pomnimo dobro, da je ona povsod prva. S tem branimo najdražjo svetinjo, katero smo prejeli od svojih slovenskih pradedov. Slovensko ljudstvo je bilo vselej verno ljudstvo. Za katoliško vero je storilo in žrtvovalo veliko, zanjo je celo prelivalo svojo kri. V veri je zajemalo tolažbo v vseh brezštevilnih nezgodah, ki so ga tekom stoletij zadevale, v veri je dobivalo tisto čudovito moč, s katero je kljubovalo vsem svojim mnogobrojnimi sovražnikom, ki so od vseh strani mogočno pritiskali nanj. Če premišljamo zgodovino slovenskega ljudstva, moramo se pač čuditi, kako je bilo mogoče, da se je to primerno majhno ljudstvo toliko stoletij ustavljalo tako mogočnim, včasih smrtnim sovražnikom, kako je bilo mogoče, da je to ljudstvo ostalo in ni izginilo s površja zemlje, kakor je izginilo mnogo drugih večjih ljudstev. Tu zapazimo, da je naše ljudstvo imelo močno in zvesto braniteljico, ki ga je krepko držala in svoja braneča krila razprostirala nad njim. In ta mogočna braniteljica je katoliška cerkev, ki je pravična proti vsem narodom in posebno ne zapusti naroda, ki je njen zvesti sin, kakor je naš slovenski narod bil vedno zvest v srcu in dejanju.

Če branimo krščansko vero in se tudi v javnem življenju, v politiki zvesto držimo po nji, pokažemo najboljše, da smo tudi dobri Avstrijci. Saj je krščanstvo podlaga Avstrije. Avstrijo tvorjajo razne dežele, ki so se združile med seboj večinoma v obrambo svoje krščanske vere. V Avstriji bivajo razne narodnosti. Narodnosti pa, ka-

kor je naravno, druga drugo odbijajo in težijo narazen, ker narodnost narodnosti noče biti pravična. Treba je močne vezi, ki vse te narodnosti sklepa v jedno celoto; in ta vez je krščanstvo. To nam posebno dokazuje sedanji položaj Avstrije, ko naša stara država škriplje na vseh koncih. Kdo jo bo zopet utrdil, kdo bo napravil mir med avstrijskimi narodi? Naj si ministri in diplomati še toliko belijo glave, vse nič ne pomaga. Mir bo napravila v Avstriji le krščanska pravičnost, v trajno spravo si bodo podali roke le kršč. poslanci.

Zato pa ohranimo vedno zvesto to naravno zvezo med vero in narodnostjo! To je treba posebno dandanes, ko vedno bolj velja: Ali kristjani ali nekristjani! Dandanes švigajo po deželi okoli skoro že do zadnje kočice razni agitatorji in agitatorice in trosijo med ljudi brezverske časnike, da bi jih dobili na limanice. Toda takšne agitatorje in časnike, naj si že imajo socialnodemokratiško ali nacionalno ali liberalno ime, naj si imajo to ali ono narodno barvo, takšne odločno zavrnilimo. Zakaj prva točka našega programa je vera.

Vse za dom! Vse za drago slovensko domovino! Tu mora vsak izmed nas potrkati na prsi ter reči: »Pater, peccavi!« Grešili smo, tako malo smo storili za svojo domovino. Niti najmanjših rečij nismo storili. Nemški pečati pri poštah in uradih, nemški napisi ob cestah, nemški napisi na hišah so glasne in ob enem sramotne priče naše narodne malomarnosti.

Ljubezen do domovine je vsakemu človeku položena v srce. Kakor vsak človek ljubi očeta in mater, tako mu je tudi drago vse, kar je v zvezi z njima, draga mu je domača hiša, drag mu je rojstni kraj, dragi so mu rojaki, draga

mu je domovina, drag mu je osobito materni jezik, tisti jezik, v katerem mu je bila draga mati prva učiteljica, tisti jezik, v katerem je izgovarjal prve besede, molil prve molitve, prepeval prve pesmice. Kdor se torej izneveri svoji domovini in materinemu jeziku, ta se izneveri lastnemu srcu.

Ljubezen pa, ako naj je prava, mora biti dejanska. Ljubezen, ki se ne kaže v dejanju, ni vredna piškavega boba. Ljubezen, ki tli nekje v skritem kotiču našega srca ali pa sega komaj do konca naših ustnic, ničesar ne velja. Takih narodnjakov, ki so junaki v besedi in pri kupici rujnega vinca navdušeno in sentimentalno govorijo o »mili slovenski domovini«, ne rabimo, že preveč jih imamo. Treba nam je narodnjakov v dejanju.

Najmanj, kar se od nas zahteva, je, da se ne sramujemo svoje domovine, temveč smo ponosni nanjo. Žal, mnogo Slovencev je, ki se sramujejo, da so Slovenci, in se dajo preplašiti od vsakega pritepenca. Mnogo tujcev živi med nami, ki so pri nas našli srečo. Marsikaterega je slovenska ali vsaj slovanska mati rodila in odgojila, pa pozabil je vse to, in sedaj prezira in sovraži naše ljudstvo in kaj rad se razkorači nad njim, češ, kaj bo to beraško ljudstvo in kaj bo ta hlapčevski slovenski jezik!

Slovenski možje! Ne dajmo se preplašiti, ampak pokažimo takim ljudem, da na slovenski zemlji hočemo Slovenci gospodariti! Ne sramujmo se sploh nikjer svoje narodnosti, temveč vsemu svetu povejmo:

»Mi smo Slovenci in ostanemo Slovenci!«

»Biti slovenske krvi, bodi Slovencu ponos.«

Vzrokov imamo dovolj, da smo ponosni na svoj narod. Saj je naš jezik lep in blagodoneč

LISTEK.

Pokopan ali sežgan?

Nadpis vzeli smo naravnost iz listka 202. številke »Slov. Naroda« z dne 6. septembra 1898, kjer listkar dokazuje potrebo sežiganja mrličev.

Sam se ne trudi kdo ve kako, da bi dokazal pri starih narodih splošno navado sežiganja mrličev. Tak dokaz bi se mu tudi nikakor ne mogel posrečiti. Zgodovina namreč uči, da so ljudstva, stoječa na visokej stopinji izomike, svoje mrtvece redno pokopavala. Asirci in Babilonci, Egipčani in Etruščani, vsi gotovo stoječi na vrhuncu svoje dobne izobraženosti, pokopavali so redno mrličev, sežiganje bilo je le izredna izjema. Tudi Grki in Rimljani so začetkom pokopavali zamrle svojce.

Čim bolj so se oddaljevala ljudstva starega veka od naravnih postav, čim bolj so npravno propadala, tem bolj se je širil pri njih običaj sežiganja mrličev. To uči zgodovina.

Kristijani so svoje mrličev pokopavali, kar ima svoj vzrok v prvi vrsti v apostolskem simbolu, ki zahteva od vsacega kristijana vero v vstajenje mesa. Iz te vere izvira naravno krščanstvu lastno spoštovanje do mrtvega človeškega trupla. Ker

veruje kristijan na življenje po smrti, na Njega, kateri bode obudil mrličev na sodnji dan, zatorej ravna s trupli umrlih nežno in z velikim spoštovanjem. Polaga jih v zemljo krog cerkve, umrle ovčice krog dobrega pastirja, bivajočega v tabernaklju. Tam čakajo, da jih obudi sodnji dan glas angeljev. Cerkev zato tudi blagoslovlja pokopališča, saj so tudi mrtva trupla njenih članov še vedno v skupnosti z njo. Pokopavanje mrličev uvrščeno je med telesna dela usmiljenja, to ve vsak, kdor pozna katekizem.

Poglejmo pa sedaj, kdo je v novi dobi zahteval in še zahteva sežiganje mrličev.

Najglasneje je poudarjala to zahtevo prva »velika« francoska revolucija, ki je bila velika samo v prelivanju krvi in zatiranju krščanstva. Da bi zatrla krščanstvo v korenini, hotela je odpraviti vse krščanske običaje, med njimi tudi pokopavanje mrličev.

Na čelu novejših agitacij za vpeljavo splošnega sežiganja mrličev stojijo samo priznani materialisti. Moleschott in Vogt sta najbolj glasno začela zahtevati sežiganje mrličev. Kdo sta pa bila ta dva moža in kakošni so njihovi nauki, to ve dandanes gotovo vsak izobraženec. Krščanskega, razven morda krstnih imen, nista imela ničesar na sebi.

Framasonstvo polastilo se je te ideje in dela na vso moč, da bi se vpeljalo splošno sežiganje mrličev. Leta 1874 izdal je tripični brat Ercolani okrožnico, kjer pravi: »Pepel naj se shranjuje v pepelnjakih v zato sezidanih poslopjih. Samo na to pazite, da so taka poslopja skupna, v njih neha vsak razloček vere; tako storimo nov korak do prave, splošne vere prihodnosti.« O frimasonstvu tu ne bomo govorili, obsodili so je papeži, med njimi tudi naš sedanji sveti oče Leon XIII.

Osupniti mora torej vsacega, ako vidi, da so na čelu vsega gibanja za vpeljavo sežiganja mrličev ljudje, ki so v svojem javnem nastopanju odkriti sovražniki vsake vere.

Najpopularnejši razlog teh mož, s katerim utemeljujejo svoj nauk, je: Pokopališča so zdravju škodljiva, so gnezda kužnih bolezni.

Ne bodemo omenjali tu vseh onih zdravniških veljakov, ki so že dokazali neresničnost tega razloga. Navajamo tu samo vzgled, ki pa na mah pobije ta razlog prijateljev sežiganja. Staro pariško pokopališče père la chaise, ki so ga pred več leti opustili, leži sredi obljudenega dela pariškega mesta. Več kot milijon mrličev pokopanih je na tem starem, častitljivem mirovdoru, in vendar ne ve zgodovina o nobeni epidemiji, ki bi bila navstala v tem delu mesta.

jezik, ki se je razvil iz tistega veličastnega jezika, v katerem po nekaterih krajih še dandanes duhovniki pred altarjem prepevajo sv. mašo, katere časti je deležnih le malo jezikov. Saj je naše ljudstvo dobro in plemenito ljudstvo, ki ima blago srce in plemenito, bistro glavo. Svoječasno je znani nemški pesnik Anastazij Grün pravil, da more celo slovensko literaturo odnesti v robcu, v katerega si brišemo nos. Sedaj naj pride oholi Nemec in naj poskusi vse tiste lepe in mnogoštevilne knjige, ki so se od tistega časa v Slovencih spisale, odnesti v robcu! To bi moral biti velikansko orjaški robec! In tako smo v zadnjem času napredovali, čeprav nam naši nasprotniki ne privoščijo sredstev napredovanja in omike. Slovenci nimamo dovolj slovenskih šol, nimamo dovolj slovenskih ljudskih šol, nimamo slovenskih srednjih, najmanj slovenskih višjih šol. V tem oziru smo Slovenci pravečasti pastorki med avstrijskimi narodi. In če smo Slovenci v zadnjem času tudi pri teh skrajno neugodnih razmerah vendar tako napredovali, smo s tem najboljše dokazali, kako velika moč leži v našem ljudstvu.

(Konec sledi.)

Združenje Trsta z Istro.

(Dopis od Adrije.)

Resolucija isterskega italijanskega političnega društva, stavljen na zadnjem občnem zboru, naj deluje društvo na to, da se čim preje združi Istra s Trstom, namerava v svojem bistvu pospešitev italijanizacije avstrijskega Primorja s pomočjo tržaške moči. Takoj po tej resoluciji in pozneje smo se mi zavzeli za to stvar in obljubili, da jej posvetimo še večjo pozornost. Stvar ima dalekosežno važnost.

Namen Italijanov je, Trst združiti z istersko pokrajino, da se iz Trsta ven čim hitreje izvrši italijanizacija slovenskega prebivalstva Istre, namen naš pa je, da se z združenjem Trsta čim preje ustavi italijanizacija avstrijskega Primorja, odnosno da se čim preje povrne stari materi Slavi in pa materi Avstriji. Delo je velikansko; a hvala ženo delo in v tem delu se pokaže naša žilavost, naša zmožnost, naša moč!

Birokrati hočejo poitalijančiti Istro in Primorje. Mi pa pokažimo, da je moč birokratizma trhla, črviva in da je žilavost le v zdravem duhu naroda.

Prvi pogoj za izvršitev načrta združitve Primorja s središčem v Trstu v prilog Slovanstva, je ogromna množina slovenskega naroda v Primorju.

Da bi narodu, ki nosi v sebi kal velike naravne zmožnosti, zapovedovala peščica birokratov na tržaskih poitalijančenih tleh, temu mora biti konec. Preobrat se izvrši. Dozdaj je pritiskala zlobna in nervozna birokracija s svojimi šikanami na maso, poslej pa pritisni masa na birokracijo.

Nadaljni razlog, ki naj tudi vpliva na nerazsodnega bralca, so v primeri s pokopavanjem baje nizki stroški sežiganja. Ta razlog posebno tudi poudarja »Narodov« listkar. Toda tudi ta razlog je povse jalov. Napraviti bi se morali »krematoriji«. Ker treba za vpepelitev jednega samega mrliča najmanj poldruga ure časa, rabili bi v velikih mestih več taci in sicer velikih poslopij. Strežaji in kurjači tudi niso zastoj. Poslopja, kjer se naj hrani pepel, ne bi se zidala s ceninimi podlistki, zahtevajočimi sežiganje mrličev, temveč z bolj bistvenimi tvarinami, ki pa stanejo mnogo denarja. Dovažanje mrličev iz dežele, ker v vsakej vasi menda vendar ne zahteva tudi najbolj naudušen sežigalec mrličev »krematorija«, stalo bi lepe svote. Po ceni bi torej sežiganje nikakor ne moglo biti.

Iz teh na kratko navedenih razlogov, katerim pa lahko pridenemo še marsikaj drugega, ni misliti, da bi med vernimi Slovenci našla ideja sežiganja mrličev prijateljev. Dunajsko društvo za sežiganje, »die Flamme«, za katero dela »Narodov« listkar reklamo, si mora že drugod iskati članov, pri nas mu ne cveto rožice.

Ako »Narodov« listkar govori o »nestrpnosti« onih, ki se protivijo sežiganju mrličev, povemo mu, da se ni treba takemu početju protiviti iz nestrpnosti, marveč rodi tako nasprotstvo že zdrava pamet in spoštovanje do umrlih.

Gospodarsko-politično stanje v Primorju je zdaj tako:

V Trstu so vsi javni uradi napolnjeni z duhom italijanstva in ustavovernega nemštva. Na vseh javnih uradih se blišče ali samo italijanski ali pa italo-nemški napisi in to v deželi, kjer so v veliki večini od nekdanj Slovan. V Trstu in v vsem Primorju zaseda prvo in skoro izključljivo mesto Italijan ali Nemec, ki delata zistematno na potujčenje našega naroda; iz javnih uradov v Primorju se izdajejo na slovensko prebivalstvo nemško-italijanski uradni dopisi in slovenščina se dosledno prezira. Slovanski uradniki, kolikor jih je še nameščenih na oblastvih, morajo nemalokrat prenašati zlohotnosti in zaničevanja svojih uradnih sodrugov. — Slovan je iztiskan povsodi, zatiran povsodi, za Slovana ni najmanjših sredstev za naobrazbo, ako si jih ob največjih ovirah ne priskrbi sam na svoje stroške.

To so stara izzivanja nasprotnikova, na katera moramo konečno dati resen odgovor primorski Slovan, ako hočemo, da ne bo prepozno. — Mnogo smo že zamudili s svojo krotkostjo, s svojo neodpustno potrpežljivostjo; zdaj je čas, da to popravimo.

Italijani in Nemci nam mečejo pod noge rokavico, — dobro, poberimo jo in branimo svoje pravice na življenje in smrt.

Nasprotniki menijo, da še niso izzivali dovolj in da mera še ni polna, dokler še diha v Primorju le jeden Slovan. Dobro, mi jim konečno na najodločnejši način pokažimo, da smo izzivanja siti, a da hočemo živeti in da hočemo biti gospodari na svoji zemlji. Oni so v svoji predrznosti šli tako daleč, da prete z združitvijo Trsta z Istro v svrhe hitrejšega poitalijančenja našega naroda. Mi jim odgovorimo z združitvijo vsega Primorja v svrhu poslovanjenja vsega Primorja!

Ta združitev je čisto naravna možnost, podkrepljena tako z geografičnega, kakor z narodnogospodarskega stališča. Vse Primorje predstavlja se kot jedna pokrajinska skupina brez ločitve po kakih drugih, geografsko važnih delih dežele. V vsem tem Primorju pa živi v ogromni večini slovensko prebivalstvo. Slovan so v Primorju pravi domačini, vsi drugi so prihajali in tuji. Samo ob sebi umevno je torej, da Primorska pripada Slovanom in ker so Slovani na sebi dovolj zmožni, da se vladajo sami, je zopet ob sebi umevno, da je odveč, da bi nam vladali po uradih Nemci in Italijani. Slovani se razširimo čez vse Primorje potom posebne gospodarske in politične organizacije, kateri naj sledi administrativno združenje vseh primorskih pokrajin v jednolično slovensko skupino. S to organizacijo pričnimo prav kmalu. V prvi vrsti je gospodarsko zблиžanje Goriške s Trstom in Trsta z Istro. Goriška je v gospodarskem močnejša, nego

Tržaška in Istra. Za gospodarsko zблиžanje Trsta z Goriško so najodločnejši goriški rodoljubi. To zблиžanje je neobhodno potrebno, ker iz skupnega gospodarskega delovanja izide neizmerno veliko dobrega za vse Primorje.

Ta organizacija skrbi hkrati za ojačenje Istre v narodnogospodarskem pogledu, ker je ta dežela zdaj preveč prepuščena sama sebi in italijanskim volkovom. Organizacija ustanavlja potrebne posojilnice, za katerih ustanovo se še vse premalo stori, dalje kmetijske zadruge in skrbi tudi za zasnovo družih koristnih podjetij v Istri.

Merodajni krogi pa naj se potegnejo, a resno potegnejo za to, da se izvrši združitev vse Primorske v jedno skupino s Trstom kot upravnim središčem te skupine.

Iztočno vprašanje in Azija.

(Dalje.)

Tudi danes se mnogim zdi predrzno in nemogoče, da bi mogla silna in bogata Angleška postati kakor Španska, da izgubi svoje naselbine; toda Bog je pravičen, pa ako sicer ne plača vsake sobote, vendar le kaznuje ošabneže, oderuhe in krivične — okrutnike. Ni brez razloga tudi to, ako se splošno v Rusiji misli, da so pri ubojstvu carja Pavla I. posredno tudi Angleži sodelovali s svojim denarjem; a splošno je mnenje, da so tudi pri ubojstvu carja Aleksandra II. l. 1881 (kakor tudi pri Abdul-Azisu) pomagali sami Angleži nihilistom z Nemci in njihovimi prijatelji, kajti Angleži razbirajo dobro, da jim je Rusija največji sovražnik, pa zato jo zavstavlja v napredku in prosveti, kjer le morejo. Pričakovali so l. 1881 prekucij in nereda v Rusiji, kakor je bilo posle smrti Ljudevita XVI. na Francoskem; toda hudo so se prevarili, in tako se jim bode godilo tudi v prihodnje, kajti Rus, posebno kmet ne more biti brez »očeta« carja bačuške.

Iz taistega motiva in iz straha za Indijo ter radi velikih koristi na iztoku poskusila je Angleška pobuniti Armence, potem Kreto, Turško in Bolgarsko, a moti tudi v Belemgradu; potem tudi Japonce in Korejce, a bila bi vzdignila tudi Kitajce, da je mogla. Bune na Kitajskem niso brez angleškega vpliva. Saj je ravno Angleška l. 1885 pobunila Afganistan proti Rusiji, katera je pa Afgance pobila pri Kušku; ona je rovala tudi v Perziji in na Turškem, ali do zdaj brezuspešno; ravno tako je vabila tudi Nemčijo in Ameriko v svojo zvezo, poskušala tudi pri Francozih, toda to se je nevernemu Albionu izjalovilo povsodi, ker so drugi narodi spregledali in uvideli, kje so jim prave koristi, in kako je znala Angleška vselej dobro poskrbeti, da so se podajali za njo drugi v nevarnost. Vsled tega je zdaj posle silnih iluzij Anglež tako razdražen, kakor je bil nekdanj Kartazan.

Iz kmetov.

(Piše Vek. Potočnik.)

III.

Naši so želi.

Stal sem na vratju ter gledal žanjice. Bilo jih je veselje opazovati. Bele srajce s kratkimi rokavi, lepa domača noša, pisane peče na glavah, vse se mi je zdelo, zdaj po par letih novo; a vendar sem se nagledal vsega tega prej po stokrat. Iz mladih dekliških lic jim je kar gorelo. Solnce je pripekalo s tako vztrajnostjo in marljivostjo, kakor da bi je bil kdo najel.

S srpi so mahale tako urno, da sem se čudil njih spretnosti. Zbijale so šale na račun nenavzočih ter hihitale brez konca. Tudi moje brezplodno pohajkovanje in postopanje so vzele na svoje kritično rešeto; toda jaz sem velikodušno molčal.

Tu in tam je katera začela tisto: »Rožmarin ima svoj duh, — Naj bo zelen al' pa suh...« Pa ni jim prav šla. Bile so že spehane.

Iz bližnjega gozdiča pa se je slišalo za-me uprav sirensko šumljanje bukev, žuborenje potočka, žvrgoljenje krilatih pevcev...

Dal sem se zvabiti.

Vlegel sem se pod košato bukev v blazinasti mah.

Listje je tajinstveno šumljalo; najbrž je šepetalo med seboj v ginljivih, poetično vzvišenih

besedah o večno lepi poeziji ljubezni; morebiti je tožilo v žalostnih distihih o nezvestobi, o popačenosti, nemorali današnjega sveta, morebiti je opevalo v neumljivih sonetih svoje Micike, Urše, Agate, Doroteje, — — morebiti je liki stare deve le iz navade javkalo in vzdihovalo...

Trava se je pripogibala k travi, vejica k vejici — —

Med košatimi vrhovi dreves pa so žvrgoleli ptički.

Ne daleč proč je žuborel bister potoček pesem-žalostinko. — — Je-li šepetal slovo obdajajočim ga cvetkam?...

Da sem poet! — — Vse to bi umel in še več!

Nobeno uho ni slišalo, nobeno oko ni videlo, kar slišite in vidite vi, poeti... Blaženi vi!

Zaspal sem. — —

»Vila, Muza dražestna! Zdaj še le umem vse stvarstvo, zdaj ono skrivnostno šumljanje, šepetanje, žuborenje... Liro, liro si mi... Daj, da ti poljubim nežno nog — vsaj nog... Muza! —«

Vzbudil sem se. Hotel sem planiti kvišku. A kaj? — Nisem mogel.

»Nogavico! Hi-hi-hi!« se je slišalo izza grmovja. »Muza, Muza! Zapomnimo si! Ta je gotovo njegova!...«

Te punice, te punice! Noge so mi zvezale.

Na, to imaš, če si z ljudmi preprijazen!

(Dalje sledi.)

Angleži dobro vedo, da rešitev iztočnega vprašanja ni zavisna toliko od morja in morskih ladij, kolikor od suhote in kontinentalnih sil, a v tem je Rusija mnogo in mnogo jača. Zato je Angleže plašila gradba sueškega prekopa, pa so zato pri tem podjetju delali Francozom razne zapreke; toda kasneje so se podvivali, da so prekupili akcije tega prekopa in da so zaseli Egipet, pri čemur jih je seveda najbolje podpirala nesprenost francoskih kričadev. Toda nekaj čisto drugega je sibirski železnica, kjer se ne morejo nadejati takega uspeha, da jo dobe v svoje roke in da zasedejo Sibirijo, kakor so Egipet, pa zato jih zidava te železnice grozno vznemirja in straši ne samo radi trgovine, marveč radi političnega in vojaškega gospodstva in pomena. Sibirskomandžurska železnica zagotavlja Rusiji gospodstvo v trgovinskem in političnem pogledu nad severnim Kitajem in nad Pekingom do reke Hoanha (rumene reke) proti vsem in vsakim zvijačam Angleža in drugih.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. septembra.

Rusinske poslance pozivlje »Ruslan«, naj se pred otvoritvijo drž. zbora zbero k skupnemu posvetovanju. Zbornična večina, toži omenjeni list, prezira vse rusinske in slovenske zahteve, in istotako ravna poljska večina v gališkem deželnem zboru z rusinsko manjšino. Zato bi bilo potrebno, da se rusinski poslanci sporazumno s slovenskimi in hrvatskimi tovariši posvetujejo, kako stališče naj bi zavzemali v državnem zboru. — Dr. Grobelski, rusinski poslanec pete skupine, je odložil mandat. Dopolnilna volitev bode prve dni meseca oktobra. Že sedaj se skrbno pripravljata narodna in opozicijska stranka na volilni boj. Da sta obe stranki skoro jednako močni, dokazuje razmerje lanske volitve. Narodni kandidat Grobelski, katerega so podpirali tudi Poljaki, je dobil 533 glasov, opozicijski Okunčevski pa 436.

Ogerski finančni minister je včeraj zbornici predložil državni proračun za l. 1899. Vsi redni in izredni stroški znašajo 503.264.446 gld., dohodki 503.303.608 gld., torej prebitok 39.157 gld. Te številke kažejo, da leto za letom raste davčna moč Ogerske. Ker dalje računski zaključek za l. 1897 izkaže 12½ milijona prebitka navzlic lanskim slabim letini, je pač jasno, da je ogerska kvota za skupne državne potrebe že veliko let prenizka.

Angleško-nemška pogodba. Vedno jasneje se kaže, da govorica o angleško-nemški zvezi ni bila prazna. Da je Angleška kupila zaliv Delagoa in da si skuša Nemčija pridobiti nekaj maloazijskega ozemlja, to je le del važnih načrtov, kako bi Anglija s pomočjo Nemčije ovirala napredovanje Rusije v vzhodni Aziji. Nemški cesar je dokazal v četrtek v svojem slavnostnem govoru, da ne smatra mirovnega predloga ruskega carja resnim, temveč se zanaša jedino le na dobro oboroženo svojo armado, da mu je na srečo le širjenje nemškega ozemlja in da hoče uresničevati svoje namene in načrte, opirajoč se na topove.

Dreyfusova afëra. Kakor poročajo pariški listi, skliče pravosodni minister Sarrien, ko je pregledal akte, postavno predpisano komisijo, da se izrazi o prošnjah za revizijo. Ta komisija obstoji iz treh svetnikov kasacijskega dvora (Petit, Crepon in Lepelletier) in iz treh ravnateljev pravosodnega ministerstva (Couturier, Laborde in Geofroy). Predseduje komisiji Petit kot najstarejši član, zapisnikar je pa Couturier. Komisija je le posvetujoče se osebje in pravosodni minister ni dolžan, da v sprejme njene sklepe, vendar se doslej to še ni pripetilo. Ako komisija nasvetuje revizijo, predlaga to pravosodni minister pri kasacijskem dvoru. Ministru se ni bati, da bi kasacijski dvor potem zavrgel predlog, zato priporoča »Figaro«, naj se pusti komisiji popolnoma prosto roko, ker je nepristranska in tudi poučena o praksi kasacijskega dvora. Ko se bode komisija odločila, bode obravnaval kasacijski dvor, kateri izreče svojo sodbo v treh tednih. Še le potem se pokliče Dreyfus, zato je nemogoče, da bi vojno sodišče preje obravnavalo, predno se snide poslanska zbornica.

Španski general Polavieja je hotel izdati manifest na španski narod. V tem manifestu pravi, da ni bil nikoli politik, toda sedanjih težeb

narodovih ne more preslišati. Vse stranke, ki so doslej na Španskem vladale, so gnile, in to je bil glavni vzrok nesreči, katera je zadela španski narod. Zahteva, da se preosnuje finančna politika, da se pové javno, kake so finančne državne razmere, da bodo vedeli upniki, pri čem da so. — Hoče tudi, da se omejijo preveliki stroški, kateri se izdajajo upokojenim uradnikom, in da se vsa uprava decentralizuje, toda tako, da ne trpi pri tem narodna jedinstvo. Naposled izjavlja general, ako bi mu kraljica dovolila, da bi na lojalen način uresničil svoj program ter se obrnil do vseh mož, ki imajo dobro voljo, ne oziral bi se pa na nobeno stranko. — Vojno ministerstvo ni dovolilo, da se objavi ta manifest.

Tedenski koledar.

Nedelja, 11. sept.: 15. pobink., evang.: Jezus obudi mladeniča v Najmu. Luk. 7. Ime Marijino. — Ponedeljek, 12. sept.: Macedonij, škof. — Torek, 13. sept.: Virgilij, muč. — Sreda, 14. sept.: Povišanje sv. križa. — Četrtek, 15. sept.: Nikomed, muč. — Petek, 16. sept.: Ljudmila, udova. — Sobota, 17. sept.: Lambert, šk. muč. — Lunin spremen: Mlaj 16. sept. ob 1. uri 16 min. zjutraj. — Musica sacra: V nedeljo 11. septembra: V stolni cerkvi ob 10. uri: Missa Salve Regina, zložil E. Stehle, graduale A. Foerster, offertorium dr. Fr. Liszt. — V mestni župni cerkvi sv. Jakoba ob 9. uri: Missa in honorem st. Caeciliae, zložil I. B. Benz, graduale Leop. Belar offertorium dr. Fr. Witt.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. septembra.

(Osebnosti.) Stolni kanonik dr. J. Koren je imenovan pravim konzistorijalnim svetnikom. — Profesor dr. Josip Dolenc je imenovan naslovnim konzistorijalnim svetnikom. — Gosp. dr. Josip Gruden pride kot prefekt v Alojzijevišče. Gospod Karol Jaklič, beneficijant na Vačah, gre kot župni upravitelj na Prežganje; gosp. Andrej Krajec iz Šmihela pri Novem Mestu kot beneficijant na Vače; novomašnik gosp. J. Hartman gre za kapelana v Šmihel; g. Josip Švigelj gre iz Poljan kot kapelan v Senožče in g. Valentin Oblak iz Senožč v Poljane. — Bogoslovec sekovske škofije Jurij vitez Langer Podgoro je vsprejet v ljubljansko škofijo ter se mu je dovolilo, da študira v Inomostu. — Cerkevno slavje cesarjeve vladarske petdesetnice, ki se je napovedalo v ljubljanski škofiji za 9. oktobra, se z ozirom na sklep vseh avstrijskih škofov prestavi na 2. decembra.

(V Kandijo pri Novem Mestu) je prišel danes general usmiljenih bratov, Kasijan Casser.

(Vseslovenska delavska slavnost.) Udeležbo so dalje naznanila društva: 49. Kat. izobraževalno društvo v Križeh pri Trziču. 50. L. ljubljansko delavsko konsumno društvo. 51. Kat. društvo rokodelskih pomočnikov v Ljubljani. 52. Katol. delavsko društvo v Idriji. — Ker je po sedanjih prijavah pričakovati nenavadno mnogobrojne udeležbe, vršila se bo vsa cerkvena slovesnost na trgu pred nunsko cerkvijo, kjer bode presvetli knez in škof imel govor, blagoslovil zastavo in daroval presveto daritev.

(Imenovanje.) Okr. komisar g. I. Kremenšek je imenovan tajnikom pri koroški deželni vladi. — Poročnik pri 17. pešpolku g. Rudolf Detela je premeščen k žandarmeriji.

(Kapela pod Ojstrico.) Pretečeni pondeljek je bila slovesno blagoslovljena nova kapela (v višavi 1800 m) pod Ojstrico (2350 m). Slovesnosti se je udeležilo čez 150 turistov in romarjev. Novi možnarji so na daleč okrog odmevali. Kapela je posvečena sv. Cirilu in Metodu. V sredi med njima pa je kip Matere Božje. Vse tri kipe je lepo izdelal Rovšek v Ljubljani iz mehkega kamna, jih polihromiral in robove pozlatil. Kamnite spominske plošče je naredil Čamernik, železni stolp pa A. Belec iz Šentvida nad Ljubljano. Kapela je prav lično zidana, podobna Triglavski kapeli, le, da je dosti večja (ima prostora za 40 ljudi), nad pročeljem je odprt železen stolp z zvonom, 20 kg težkim. Znotraj je ometana s cementom, zunaj pa še obita z deskami zoper sneg in dež, ter stoji nekaj korakov nad Kocbekovo kočo na skali in spada pod župnijo Luče. Župnik Lekše iz Luče je

prvi v njej maševal, potem še dva štajerska duhovna. Izvrstni govor je imel župnik Velenjski, ter se spominjal 50 letnice papeževe in cesarjeve, katerima v spomin je jubilejno kapelo postavila Savinska planinska podružnica, kar kaže spominski plošči vzdani v kapeli. Vse je pa prav za prav delo g. Kocbeka, predsednika, katerega zaslug ne moremo dosti prehvaliti. Letos je med Slovenci že preveč veselje, premalo pa resnega dela. Častna izjema je bila slovesnost pod Ojstrico, ki je bila res ginljiva in srce povzdigujoča. Videl si vrh planin odlično gospodo zraven prostega kmeta, učenega profesorja, vstric planšarja. Ni bilo nobenega banketa, ampak vsak je kaj malega povžil, kar je seboj prinesel, ali od oštirja pod skalo kupil, ali dobil v Kocbekovi koči; mrzla megla se je vmes pridrla in vendar je bilo vse veselo; župnik Aljaž, ki je navlašč prišel izpod Triglava, čez Kamnik, Bistriško dolino, Presedlej in Korošico, pozdravi pred Kocbekovo kočo zbrano množico: Dva bisera imamo Slovenci, Triglavsko pogorje, in Kamniške (Savinske) planine. Dve kapeli imamo slovenski turisti: Triglavsko kapelo na Kredarici (2515 m) in kapelo sv. Cirila in Metoda pod Ojstrico. Dve reči, pravi Slomšek, ste nam dragi, kot očesi: sv. vera in beseda materina. Dve stavbi je tedaj sezidal na teh krasnih planinah g. Kocbek, lepo slovensko kočo in še lepšo kapelo. Dva stanova posebno skrbita za vzgojo našega naroda, učiteljski in duhovski stan, oba danes tu častno zastopana. Predsednik, vrli nadučitelj Kocbek, vzor pravega izgojitelja, cvet naše turistike, dika slovenskega naroda, on naj živi! Gromoviti živio je vsem iz srca prišel. — Potem spregovori prof. dr. Frischauf, vseučilišni profesor iz Gradca, ter se spominja knezoškofa dr. Jegliča, čegar last je zemlja, kjer stojimo; priča sem bil, pravi g. prof., častnega sprejema škofovega v Ljubljani. Knezoškof, ljubljene slovenskega naroda, naj živi! — G. Mikuš prinese pozdrav od osrednjega društva iz Ljubljane. — Prof. Borštnar, ki s svojo hčerko rad zahaja na Triglav in slovenske planine, nazdravi nežnemu spolu, vrlim turistkam iz Savinske doline, potem pa še nemškimi iz Tirolskega, slučajno navzočim. Bogoslovec iz Celovca v lepem govoru kaže, kako je danes tukaj pri Ojstrici, kjer je meja treh dežel, kranjske štajerske in koroške, združena Slovenija. Vzvišeno idejo, katero zastopamo tukaj vrh planin, naj vodice (Savina, Bistrica, Bela) nesejo na vse kraje. — G. Kocbek se zahvaljuje vsem, ki so k zidavi kapele kaj pripomogli, tudi čvrstim savinskim pevcem za lepo petje. Čudili smo se, kako je zamogel Kocbek prostorno kapelo zidati za tako nizko ceno (okoli 800 gld.) na taki višavi. Štajerci so vneti, vstrajni; učimo se od njih. Kocbek je moral zavoljo kapele dosti prestati; tudi ljubljanski listič »Laib. Schulzeitung« (kakor slišim) ga je pred par meseci zaničeval, da on, učitelj, kapelo zida. G. Kocbek, naše gore list, je toliko bolj našega spoštovanja vreden. — Mladi župnik Lekše iz Luče, ki je še le v kratkem to župnijo nastopil, poprime za besedo, in videli smo, da je on mož na pravem mestu. — Gori in nazaj gredé smo trgali gorske cvetice, planinke, katerih je v višavi 1900—2000 m vse polno, sedé smo na vrhu pasli svoje oči po krasnih prostornih, valovitih planinah in dolinah Savinskih. Nazaj gredé sem hotel iti čez Presedlej, Konja na Veliko planino (1555 m), kjer je vse polno žiyine in okoli 70 pastirskih koč. Od zgoraj doli je bile kaj lepo videti. Pa privlekla se je zopet megla, zato grem raje skoz Belo nazaj v Bistriško dolino in v Stahovico (fare Stranje) v gostilno Prelesnikovo, kjer sem prenočil. To gostilno vsakemu priporočam. Oštir (olikan mož) me je tje in nazaj spremljal; on je tudi lovec in mi je marsikaj zanimivega povedal. Gospodar lova, knez Windischgrätz, je jahalna pota napravil celo do pod skal, kjer je stališče za divje kozle. Ta dan sva zjutraj ob dveh vstala in z lučjo šla do Presedleja. Tu slišiva hojo lovskega tatu. Meneč, da gre moj prijatelj za menoj, ga pokličem; pa tat se je v mraku stisnil in zginit. — Z Bogom, Savinske planine, če Bog da, Vas čez leto zopet pozdravim, ker upam, da bomo imeli s Čehi na severni strani Grintovca veliko slavnost. Tudi kamniška okolica ima lepo prihodnost, če bodo razumeli merodajni krogi kaj storiti v povzdigo turistike. Ne vém, zakaj tam vse spi in je tako malo udov slov. planin-

skega društva. Opomnim še, da se iz okolice ljubljanske lepo vidi Ojstrica, zadnja strma gora na desno roko.

A.

(Slovensko gledališče.) Dramatično društvo je razposlalo objavo za gledališko sezono 1898/99. Sezona se prične dne 20. septembra. Kakor se razvidi iz objave, je intendantca vestno poskrbela za obsežen repertoar in za spopolnjenje igralnega in pevskega osobja. Kar se tiče drame, se je precej pomnožila tudi z izvirnimi deli. Izmej novih izvirnih del so gledališkemu vodstvu na razpolago: »Cesar Friderik na Malem gradu«, romantična igra, posvečena cesarjevi 50letnici. (Spisal Ant. Medved.) — »Jakob Ruda«, drama v 3 dejanjih. (Spisal J. C.) — »Za pravdo in srce«, žaloigra v 5. dejanjih. (Sp. A. Medved.) — »Rendezvous«, veseloigra v 2 dejanjih. (Sp. Bistran.) — »Težke verige«, žaloigra v 3 dejanjih. (Sp. Jos. Knaflič.) — »Sosedje«, drama v 3 dejanjih. (Spisal Silvin.) — »Rokovnjač«, narodna igra v 4 dejanjih. (Spisala X+y.) — Izmej tujega repertoarja bi bilo omeniti: »Zajec« (ruski sp. Mjasnickij), »Klub samcev« (poljski sp. Balucky), »Povratek« (hrvatski sp. Tucić), »Rojstvo Gospoda« (češki sp. Burian), »Sedem gavranov« (češki sp. Brazda), »Jurčkove sanje« (češki sp. Tyl). Potem »Hamlet« (Shakespeare), »Sappho« (Grillparzer), »Emilija Galotti« (Lessing), »Sovražnik svojega naroda« (Ibsen) in še več drugih. — Opera in opereta se je pomnožila z naslednjimi deli: »Stara pesem« (Parma), »Pikova dama« (Čajkovsky), »Lohengrin« (Wagner), »Aida« (Verdi), »Klarica na vojjaških vajah« (Roger), »La Mascotte« (Audran). — Poleg bogatega repertoarja je skrbela intendantca, da je vsopolnila tudi igralno in pevsko osobje; da bi pridobila slov. gledališču stalno občinstvo, je nekatere sedeže izdatno znižala. Sedeži se dobivajo v trafiki g. Šešarka.

(Izpred porotnega sodišča.) V sredo je bil 23-letni mizarški pomočnik Andrej Hafner iz Selc zaradi hudodelstva javne nasilnosti obsojen na 10 mesecev težke ječe.

(Vojaške vaje) na Notranjskem so bile danes končane.

(Iz Preske.) 9. septembra. V preški cerkvi obhajali smo včeraj jako lepo slovesnost: presvetli knez in škof je ustanovil tu Marijino družbo, h kateri je pristopilo 220 družbenikov, 180 deklet in 40 mladeničev. Tako se je takoj v pričetku videl sad mejsebojnega združevanja za versko življenje. Ljudstvo je bilo jako uveseljeno, ko je zvedelo, da pride Presvetli sam; zato so ljudje lepo okrasili farno cerkev, ki je bila vsa v zelenju. Nekoliko pred 3. uro došla je procesija šentviške kongregacije, ob treh pa smo pri znamenju vsprejeli svojega nadpastirja. Na to smo šli v cerkev, kjer je knez in škof po počestitvi sv. Rešnjega Telesa stopil na prižnico ter v krasnem govoru razložil družbi in vernikom pomen Marijinih družb. Po pridigi je bil vsprejem in litanije Mat. Božje. Bog razlij svoj blagoslov na mlado družbo, daj ji veliko novih sester po kranjskih farah, da se prenovi obličje kranjske zemlje.

(Iz Idrije.) Gospod Ivan Tušar, idrijski rojak, je imenovan c. kr. oficijalom na rudniški direkciji. Čestitamo! — Volitve na Mal. Šmarna dan so izpadle, kakor je bilo pričakovati, za socijalne demokrate nad vse ugodno. Veliko število delavcev se je volitve zdržalo. Radi c. kr. gozdnih delavcev se je telegrafično vprašalo rudn. glavarstvo. Došel je odgovor, da nimajo volilne pravice. Socijalni demokratje bodo imeli sedaj priliko pokazati, kako delavni so. Ako se bodo pri bratovski skladnici tako izkazali, kakor se izkazujejo pri zadrugi, srečni delavci!

(Velika nesreča.) V sredo večer je v Malikovem skladišču v Ajdovščini dacar meril špirit. Ko je pečatil sod, užgal se je špirit ter raznesel sod. Eksplozija je dacarja vrgla s toliko silo ob tla, da je bil takoj mrtev; mlado gospo Frideriko Malik, ki je poleg stala, je puh vrgel ob tla, da ni mogla bežati. Na pol mrtvo so odnesli v hišo, a je drugi dan vsled opeklin umrla.

(Skrajna podivjanost.) Iz Trsta nam pišejo: Dne 4. t. m. obiskal je tukajšnji trgovec in slovenski mestni odbornik gospod Fran Dolenc kopel »Excelsior« v Barkovljah. Takoj, ko je vstopil v kopališče, začelo se je sumljivo gibanje med italijanskimi obiskovalci kopeli, katero gibanje se

je kmalu spremenilo v divjaško početje. Italijanska sodrga je gosp. Dolenc nadlegovala že pri kopanju na najostudnejši način. Ko pa je imenovani gospod zapustil kopel, privrelo je vse za njim, ga obmetavalo z blatom in ga obsipalo z najostudnejšimi psovskami, kakoršne so lastne le »aviti colturi« na primorskih tleh. Kaj namerava gosp. Dolenc ukreniti proti omenjeni svojati, oziroma proti vodstvu kopališča, v katerem človek negaribaldinskega mišljenja niti ni varen svojega življenja, ne vemo, istina pa je, da si je s tem činom tržaška iredentovska klika zopet obesila na vrat lep venec slavne surovosti. — Celó tržaški »Mattino« se po svoje zgraža nad takim pojavom »tržaške omike«. Seveda, sodrga se je hotela maščevati nad Dolencem, ker je predlagal v mestnem svetu, naj se prekrsti »Corso« v cesto cesarja Franca Jožefa. — Plemenito maščevanje!

(Trst — Rim.) Te dni so imeli tržaški progresovci sestanek na vrtu društva »Ginnastico«, na kateri so povabili udeležence renegate iz — Rima. Že na terasi kopališča v Barkovljah so nekako slavili italijansko misel in tržaški obč. svetovalec Benussi je napival »skupni materi — večnemu Rimu«. Ker pa »zrak« v Barkovljah ni bil prav čist, hoteli so se stisniti v »Ginnastico«, kjer so se pomenili po svoje — seveda v protiavtstrijskem smislu. Viri pa govore, da so nekatere bolj plašne oči videle vizijo v temi drevja, namreč goreč napis: »Mene, Tekel... Fares.« Pa kaj bojazen, ko je šel šampanjec v lase za čast in slavo — minljivega Trsta in večnega Rima!

(Gospodarsko varstvo tržaške okolice.) Tržaški kmet je pomilovanja vreden, ni dovolj, da mu uničuje pridelek trtna uš in druge prirodne nezgode, mori ga še noč in dan skrb za svoje imetje, ki je v nevarnosti pred tatovi iz bližnjega mesta. — V tem času, ko zori grozdje, sadje in poljski pridelki, vse mrgoli lačne italijanske sodrge po okolici, ki krađejo, da se Bogu usmili. Proti tem lopovom ne pomaga navadno varstvo, treba bi bilo močnejše oborožene sile, ki bi ukrotila to roparsko svojat. Navadni čuvaj je celo v nevarnosti za svoje življenje pred tatovi. Tako so napadli lopovi v nedeljo po noči s kamenjem čuvaja, da je moral bežati, oni pa so potem svobodno kradli. In vender je tržaški magistrat odrekel okolici vsako pomoč v tem oziru, in ljudje so zdaj brez vsacega varstva nasproti tatovom. Kaj znači to? Nič drugega, da je magistrat v svojem nizkem političem sovraštvu hotel maščevati se nad okoličani zaradi njihovega narodnega mišljenja? Ali je mogoče še ostudnejše postopanje, kakor je ono primorske iredente?

(Lev Tolstoj.) svetovnoznani ruski pisatelj, je včeraj praznoval sedemdesetletnico svojega rojstva. Rodil se je 9. septembra 1828 v Jasni Poljani, obiskoval je kazansko vseučilišče, a naukov ni dovršil. Udeležil se je kot vojak vojske s Turki ter bil pri Sebastopolju v veliki nevarnosti. Spisal je dolgo vrsto povestij, romanov, novel, ki so prevedene skoraj v vse moderne jezike. Mož je znamenit po svojih spisih in svojem življenju.

Društva.

(Vabilo na vseslovensko delavsko slavnost) v proslavo petdesetletnega vladanja Njegovega Veličanstva cesarja Franciška Jožefa I. v soboto, dne 17. septembra in v nedeljo, dne 18. septembra t. l. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu. V slučaju neugodnega vremena se velika ljudska veselica vrši v prostorih »starega strelišča«. — Vspored: V soboto, dne 17. sept. bakljada in serenada. Ob 1/8. uri zvečer zberó se udeležniki pred »Katoliškim domom«, odkoder odkorakajo z lampijoni in domž. godbo na čelu po Gospodski ulici, mimo »Zvezde«, po Šelenburgovih ulicah na Dunajsko cesto pred stanovanje blagorodne kumice gospé Pollakove. Tu poje iz posebne prijaznosti slavno pevsko društvo »Ljubljana«. Od tu odkorakajo v istem redu mimo južnega kolodvora ob Resljevi cesti, Kopitarjevih ulicah, Vodnikovem trgu pred škofijo, kjer pred palačo presvetlega knezoškofa poje pevsko društvo »Ljubljana«. — Večer na čast došlim gostom. »Slovenska krščansko socijalna zveza« priredi po končani bakljadi in serenadi na Virantovem vrtu večer na čast došlim gostom s sodelovanjem slavnega pevskega društva »Ljubljana« in slavnega katoliškega delavskega pevskega društva »Zvon«, domžalske godbe in tamburašev »Slovenske krščansko-socijalne zveze«. Vstop gostom in prijateljem slovenskega kršč. socijalnega delavstva prost. — V nedeljo, dne 18. septembra: Slavnost blagoslovljenja

zastave »Slovenske krščansko-socijalne zveze«. Ob 8. uri zjutraj zberó se društva pred »Katoliškim domom«, odkoder odkorakajo po Bregu, Cojzovi, Emonski cesti, Vegovi ulici z godbo na čelu pred nunsko cekev. Pred nunsko cerkvijo ima presvetli gospod knezoškof Anton Bonaventura Jeglič cerkveni govor, potem presvetli blagoslovi zastavo. »Našo pesem« poje katoliško delavsko pevsko društvo »Zvon«. Po blagoslovljenju zastave se vrši zabijanje žebčev in potem daruje knezoškof sv. mašo. — Obhod po mestu. Sprevod se pomika po Šelenburgovih ulicah, Prešernovi ulici, sv. Petra cesti, čez mesarski most, po Kopitarjevi ulici, Vodnikovem, Mestnem, Starem trgu, čez sv. Jakoba most, Breg na Turjaški trg. — Zborovanje. I. Slavnostno zborovanje: a) Pozdravi: Poslanci V. skupine. Zastopniki posameznih organizacij. b) Izjava udanosti in pokorščine cesarskemu jubilarju. Poroča urednik »Glasnika« Ivan Jakopič. II. Ustanovitev krščansko-socijalne zveze. Poroča Iv. Kregar. III. Sklepanje o resolucijah: 1. Načela, poroča dr. Josip Pavlica; 2. Politične razmere, poroča Josip Gostinčar. 3. a) Gospodarska organizacija, b) delavsko varstvo, poročajo Fr. Zille, Jos. Sedmak, Martin Škerjanec. 4. Tisek; delavski zaklad, poroča J. M. Kržišnik. — Skupni obed pri Virantu. Cena: Juha, meso, dve prikuhi 30 kr., s pečenko in salato 60 kr. — Kdor se udeleži skupnega obeda, naj naznani vsaj do petka zjutraj. — Velika ljudska veselica na Virantovem vrtu se prične ob 1/4. uri popoldne. Vspored: 1. Prolog, zložil gosp. dr. Jan. Ev. Krek. 2. Slavnostni govor, govori gosp. dr. Jan. Ev. Krek. 3. Petje raznih pevskega društva, godba in tamburaški zbor. — Prosta zabava. — Vstop udom slavnih društev brezplačen, nudje plačajo 30 kr. za osebo. — Čisti dohodek se porabi v pokritje stroškov za novo društveno zastavo, ter se preplačila hvaležno vsprejemajo. Slavnostni odor.

(Svečanostna veselica šentpeterskih podružnic sv. Cirila in Metoda,) katera se bode vršila jutri v nedeljo dne 11. t. m. na Ferlinčevem vrtu, bode toliko zanimivejša, ker bode sodeloval — kakor se nam poroča — tudi slavnostni kvartet »Ilirija«. Nadejati se je torej vsled izvanredne raznovrstnosti vsprejeda kar najobilnejše udeležbe.

Gospodarska organizacija.

Hranilnica in posojilnica v Mengšu imela je v avgustu sprejemkov gld. 3895.52 izdatkov » 2743.42 tedaj denarnega prometa » 6638.94

Hranilnih vlog se je vložilo gld. 1539.—, vzdignilo pa gld. 146.— in je stanje koncem avgusta gld. 25.539.87.

Posojila se je dalo gld. 2590.—, vrnilo pa gld. 600.— in je stanje gld. 12.503.—.

Naloženega denarja ima posojilnica gld. 11.021.37, članov pa 167.

Hranilnica in posojilnica v Gorjah ima v mesecu avgustu sprejemkov gld. 3097.67 in izdatkov » 2808.87 tedaj denarnega prometa » 5906.54

Hranilnih vlog se je vložilo gld. 1990.—, vzdignilo pa gld. 750.85 in je stanje gl. 67.493.14.

Posojil se je dalo gld. 1056.69, vrnilo pa gld. 200.— in je stanje gld. 61.144.76.

Naloženega denarja ima posojilnica gl. 8000.—, članov pa 192.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj. 10. septembra. Cesar je brzojavno izrazil povodom smrti grofa Fran Falkenhayna bratu in ženi pokojnikovi iskreno sočutje.

Dunaj. 10. septembra. Novica, da v kratkem odstopijo ministri Baernreither, Bylandt in Wittek, je neosnovana.

Praga. 10. septembra. Finančni minister je imel včeraj v Pragi posvets člani izvrševalnega odbora mladočeskkih državnih poslancev. Odbor je po danih pojasnilih fin. ministra sklenil, da njegovi člani v državnem zboru solidarno postopajo z drugimi klubi desnice.

Praga. 10. septembra. Včeraj se je vršil pogreb drž. poslanca Vašatega; pogreba se je udeležilo tudi mnogo političnih oseb. — Ob 3. uri se je sem pripeljal fin. minister dr. Kaizl ter se zvečer vrnil na Dunaj.

Karlove vari. 10. septembra. Nemški »Schulverein« je imel tukaj svoj občni zbor. Dohodkov je bilo sicer 12.000 manj nego lani, vendar ima prebitka blizo 13.000. Od-

bor je povdarjal, da društvo začne zopet na mejah snovati nove društvene šolske zavode.

Berolin, 10. septembra. „Nordd. allg. Ztg.“ je pooblaščen izjaviti, da je izmišljeno poročilo, da bi bil cesar Viljem v Peterburgu sprožil misel, naj se Bosna in Hercegovina spoji z Avstrijo.

Berolin, 10. septembra. List „Kleines Journal“ poroča, da so ob železnici pri Schönebergu našli več zabojčkov dinamita; v enem ga je bil pol funta. O zločincih ni sledu.

Pariz, 10. septembra. „Agence Havas“ poroča: Pooblaščen smo izjaviti, da francoska vlada ni od nobene druge dobila kakršnihkoli poročil glede Dreyfusove afere.

Pariz, 10. septembra. Nekateri listi naglašajo, da je vojni minister Zurlinden popolnem prepričan o krivdi Dreyfusovi in da odstopi, ako vlada sklene revizijo. Vojni krogi pa zatrjujejo, da se vojni minister ni še odločil, ker še vedno proučuje akte iz Dreyfusove afere.

Pariz, 10. septembra. „Journal“ poroča, da bode rabil vojni minister morebiti še deset dni, da prouči Dreyfusove akte, ker je treba natančno preiskati vse podrobnosti.

Madrid, 10. septembra. „Liberal“ trdi, da Sagastovo ministerstvo odstopi, ker bode zbornica vsprejela zakon o mirovnih dogovorih, kar se utegne že prihodnji teden zgoditi.

Kolonija, 10. septembra. Angleškega vicekonsula so uporniki na kosce raztrgali in potem sežgali. Admirali so od svojih držav zahtevali nujno vojaške pomoči ter stavijo kot pogoj izboljšanje razmer, da se odstrani turška posadka s Krete in da se princ Jurij grški za stalno določi guvernerjem za Kreto.

Rim, 10. septembra. „Messaggero“ poroča, da je križar „Lombardie“ dobil povelje, da takoj 320 vojakov iz Sirakuza odpelje v Kandijo.

Rim, 10. septembra. „Agenzia Stefani“ poroča, da je 2. bataljon 49. pešpolka v Napolju dobil povelje, naj takoj odide na Kreto.

Carigrad, 10. septembra. Včeraj je v Kandiji še vedno gorelo. Angleški poveljnik je ukazal iznova streljati na mesto. Z Malte se je pripeljalo 250 angleških vojakov, ki pa niso mogli v mesto.

Carigrad, 10. septembra. Dogodki v Kandiji so v tukajšnjih diplomatskih krogih naredili največji vtis. Veleposlaniki prizadetih držav so brez navodil, a mnenje se širi, da bode morala turška vlada odpoklicati svojo posadko in tako utegne krečansko vprašanje najhitreje biti rešeno. Zadnja dva dni so bila ministerska posvetovanja. Govori se, da turška vlada pripravlja okrožnico na vele-vlasti. Na Kreti utegne vsplamteti splošna vstaja proti mohamedanom.

London, 10. septembra. „Times“ poroča iz Kandije, da je umorjenih do 800 kristijanov. Po mestu so ropali turški vo-jaki. Okoli 600 mož mejnarodne armade je na angleških postojankah. Vsa poročila gra-jajo turške vojake. Trdijo celo, da so turški vojaki streljali na polkovnika Reida.

Kaneja, 10. septembra. Kot gotovo se trdi, da bodo admirali predlagali definitivnega guvernerja in da Turčija odpokliče svoje vojake.

Kaneja, 10. septembra. V obližju so našli umorjenega nekega mohamedanca; vsled tega velika razburjenost. V Kandiji so našli pod razvalinami hiš dvajset umorjenih kri-stijanov.

Umrli so:

5. septembra. Marija Furlan, dekla, 76 let, Poljanska cesta 18, plučni edem.
6. septembra. Terezija Petrič, zasebnica, 75 let, Špitalske ulice 3, ostarelost. — Alojzija Jeranič, bivša gostilničarka, 64 let, Slomškove ulice 9, mrtvoud. — Jožef Kucler, zasebnik, Tržaška cesta 21, ostarelost.
7. septembra. Ivan Cigoj, miz. mojster, 65 let, Tržaška cesta 19, carcinoma ventriculi.
8. septembra. Tomaž Golob, gostac, 78 let, Gradišče 12, ostarelost. — Helena Božič, vlakovodjeva hči, 2½ meseca, Resljeva cesta 27, črevesni katar.

V bolnišnici:

4. septembra. Jurij Blatnik, železniški delavec, 34 let, mrtvoud.

V otroški bolnišnici:
7. septembra. Ferdinand Žargi, delavčev sin, 1 mesec, atrofija.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm	Tempera-tura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah
9	9 zvečer	739,2	17,1	sr. sever	jasno	
10	7. jutraj	739,8	11,8	sl. vzh.	megla	0,0
	2. popol.	738,5	23,8	sl. jug	jasno	
Srednja večerajšnja temperatura 18,3°, za 2-6° nad normalen.						

Tržne cene v Ljubljani

dné 10. septembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	9 40	Špeh povejen, kgr.	70
Rež,	7 20	Surovo maslo,	80
Ječmen,	6 50	Jajce, jedno,	3
Oves,	6 50	Mleko, liter	8
Ajda,	9 50	Goveje meso, kgr.	54
Proso,	6 50	Telečje	55
Koruza,	6 40	Svinjsko	56
Krompir,	2 50	Koštrunovo	36
Leča, liter	10	Piščanec	45
Grah,	16	Golob	15
Fižol,	8	Seno, 1 stot.	90
Maslo, kgr.	70	Slama, 1	80
Mast,	60	Drva trda, 4 kub. m.	6 50
Špeh svež,	68	„ mehka, 4 „	4 50

Izvirnik: Giesshühl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko

MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
kot zdravilni vrecel že stoletja znana v vseh boleznih sapnih in prebavnih organov, pri protinu, želodčnem in mehurjem kataru. Izvrstna za otroke, prebolele in mej noseč- (I.) nostjo. 1-38
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.
Henrik Mattoni v Giesshühl Sauerbrunn.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Jutri v nedeljo II. t. m.

vrši se

velika

cesarska jubilejna slavnost

šentpeterskih podružnic družbe
sv. Cirila in Metoda

pri „Zvezdi“ na Cesarja Jožefa
trgu šte. 13. 628 1-1

☞ Začetek ob 6. uri zvečer. ☜

Zavedni Slovenci, udeležite se je!

100 do 300 gld.
na mesec lahko pošteno zasluži sleherni ter povsod brez zgube, ako hoče prodajati postavno dopuščene srečke in državna pisma.
Ponudbe na Ludovika Österreichischer, Budapest VIII., Deutschgasse 8. 584 10-2 353 7

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Gospa Eleonora Tonhauser,

umrla v Ljubljani 20. febr. 1877, je imela portret nadpo-ročnika Ludovika pl. Kempsky. Vsi oni, ki so ono gospo poznali, oziroma, kateri vedo, kje je sedaj gori omenjena slika, naj to naznanijo podpisaneemu 622 3-3

Mihael vitez Kempski iz Rakoszy-na

Budapest I, Kirchenplatz 4.

Iščem spretnega v notarskih poslih zvedenega

solicitatorja

z lepo pisavo. — Vstop takoj, plača po dogovoru.

Pismene ponudbe posljejo naj se

dr. Ignaciju Kotnik-u,

c. kr. notarju v Tolminu.

614 3-3

Citrarska šola Josipa Petritz

v Ljubljani, Gospodske ulice št. 5,
II. nadstropje. 623 3-1

Vsprejemne ure od 11. do 12. ure do-poldne in od 1. do 2. ure popoldne.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

Naznanilo

o XVII. šolskem letu 1898/99.

Vpisovanje v šolo „Glas-bene Matice“ se vrši dné 15., 16. in 17. sep-tembra dopoldne od 10. do 12. ure, popoldne od 4 do 6. ure, v nedeljo dné 18. septembra pa od 10. do 12. ure dopoldne v vodstveni pisarni v Vegovih ulicah.

Učni predmeti:

Splošna glasbena teorija, petje (dekliški, deški in dijaški moški) pouk je brezplačen.

Harmonija,
kontrapunkt,
solopetje,
glasovir,
gosli,
cello.

Učnine se plača za pouk v dveh tedenskih urah od predmeta 1 gld. 50 kr. na mesec.

Vpisnine se plača za vsacega gojenca 1 gld.

Stariši gojenca morajo biti društveniki „Glasbene Matice“; če niso društveniki, plačajo pri vpisu 2 gld. letne društvenine.

627 3-1

Odbor.

Karol Kriegl,

orgljarski stavbeni mojster

(učenec g. Franca Goršiča),

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1,
se priporočam za izdelavo novih

cerkvenih orgelj

po najnovejši in skušeni sestavi z večletnim po-roštvom. — Prevzamem tudi prenovljenje in popravo orgelj, dobro in po najnižjih cenah. 624 6-1

Valentin Accetto,

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14,

se priporoča slav. občinstvu, prečast. duhovščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa ter raznotera

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne 588 4

opeko vseh vrst.

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovlj

v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriske ulice 15 36

priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinjših, raznobarvne: rujave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve. V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.

Za svoje delo jamči leto dni. Cene so najnižje.

V ljutomerskih gorica v občini lit-merški je

goričko posestvo

na prodaj,

ki meri 21½ oralov, med temi 10 oralov goric, katere imajo okoli 4 orale ameriškega trsja; hiša je primerna za poletno stanovanje; v pivnico se spravi lahko 100 štertinkov; tam so tudi dve viničariji. Iz Ormoža je tja eno uro hodá. Cena 15% pod sodnijsko cenitvijo.

Natančneje se lahko poizvé pri čast. gosp. župniku v Ormoži (Friedau). 596 3-2

Novo ustanovljena in novourejena domača
stavbinska in umetalna steklarija
tvrdke 503 52

Avg. Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta 9, poleg „Figovec“

se priporoča prečast. duhovščini
in cerkvenim predstojništvom v
naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat izdelanih s ka-
tedralnim steklom ali s svincem obrob-
ljenim belim ali barvenim steklom,

**s steklom z umetno
slikarijo**

vse strokovnjsko dobro, zjam-
čeno in trpežno izvršeno v lastni
delavnici, od najpreprostejšega do
najfinejšega dela. — Ob enem
opozarja na lepo svojo zalogo
vsakovrstnega

steklarskega blaga

kot so: porcelanasti predmeti, zr-
cala, steklo v ploščah, svetiljke, po-
dobe, okvirji za podobe itd.
Prevzema vsa

stavbinska steklarska dela
in popravila po najnižji ceni.

Naznanilo.

Opiraje se na priporočilo v „Škofijskem Listu“
štev. II. t. l. ponudimo letošnje 663 27

izvrstno vino,

vsem prečast. gg. cerkvenim predstojnikom, pa tudi
drugim duhovnikom in kupcem po sledečih cenah:

1. Mašno vino hktl. od gl. 3l do 33
2. Navadno namizno vino,
tudi zjamčene pristnosti 28 „ 3l

Večjim odjemalcem bodisi mašnih ali drugih
vin cene po dogovoru.

Zadruga postreže tudi s finimi dezertnimi
in buteljskimi vini.

Najmanjša kvantiteta pod 1, 2, je 56 litrov.
— Cene veljajo loco Postojna do preklica.

Registr. vipavska vinarska zadruga.

Vse stroje za poljedelstvo!

Vnoviž znižane cene!

Trijeri (čistilni) roji za žito v natančni izvršitvi. Sušil-
nice za sadje in zelenjavo. — Škropilnice proti
peronosperi, zboljšani sestav Vermolero. — Mlatilnice,
mlini za žito, stiskalnice (preše) za vino in sadje
različnih sestav (te stiskalnice imajo skoro ono tlačilno moč,
kakor hidravlične [vodovodne] preše). — Slamoreznice,
katere se jako lahko gonijo, po zelo zmernih cenah. — Sti-
skalnice za seno in slamo, ter vse potrebne, vsakovrstne
poljedelske stroje prodaja v najboljši izvršitvi

G. HELLER na Dunaju,
II/2 Praterstrasse 49.

Pred ponarejanjem se je posebno treba varovati!
Zastopniki se iščejo. 66 20-12

Razglas.

603 3—3

Na c. kr. državni veliki gimnaziji v Kranju vpisavali se
bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred

v petek, dne 16. septembra

od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni.

Vsprejemne preskušnje vršile se bodo v soboto, dne 17. se-
ptembra od 9 ure zjutraj nadalje. Dotični učenci pridejo naj v
spremstvu starišev ali njihovih namestnikov ter naj prineso seboj krstni
list in zadnje šolsko spričevalo.

Vsprejemna taksa je določena na 3 gl. 50 kr., ki se bode onim,
ki skušnje ne bi prestali, vrnila.

V II., III., IV., V. in v VI. razred se bodo učenci vsprejemali
dne 17. septembra.

Šolsko leto 1898/99 se začne dne 19. septembra s slovesno službo
božjo na čast sv. Duhu.

Ravnateljstvo c. kr. državne velike gimnazije v Kranju,
dne 2. septembra 1898.

Njega svetost

Papež Leon XIII.

sporočili so po svojem zdravniku prof. dr.
Lapponiju g. lekarnarju G. Piccoli-ju v
Ljubljani prisrčno zahvalo za doposlane jim
stekleničice 580 3

tinkture za želodec

in so njemu z diploma dne 27. novembra 1897 podeli-
li naslov „dvorni založnik Njihove svetosti“
s pravico v svoji firmi poleg naslova imeti tudi grb
Njihove svetosti.

Imenovani zdravnik
ter tudi mnogi drugi
slaviti profesorji in
doktorji zapisujejo bo-
lehavim Piccoli-jevo
želodčno tinkturo,
katera krepi želodec,
povečuje slast, pospešuje
prebavljenje in telesno
odprtje.

Naročila vsprejema
proti povzetju in točno
izvršuje

G. Piccoli,
lekarnar pri „Angelu“
v Ljubljani na Du-
najski cesti.

Tinktura za želodec pošilja izdelovatelj v skat-
ljah po 12 stekleničic za gl. 1.26 a. vr., po 24 ste-
kleničic za gl. 2.40, po 36 stekl. za gl. 3.50, po
70 stekl. za gl. 6.50 (poštni paket ne črez 5 kil-
težak), po 110 za gl. 10.30.

Poštulno mora plačati p. n. naročnik.

PRISTEN

Ozna svojo 25 kr. (50 vinarjev)
vsebina 500 gramov.

V svojo istno korist naj zahtevajo in
jemljejo kupovalci le take izvirne zavoje.

19 15—10

Najboljše sredstvo proti stenicoam,
bolham, kuhinjskemu mrčesu, mo-
ljem, zajedalkam domačih živalij.

„Zacherlin“
učinkuje čudovito! Usmrti

vsakovrstno golazen — in ga radi tega
milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki
so: 1. zapečaten steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Ivan Fabian,	J. Klauer,	A. Šarabon.
F. Grošelj,	Adolf Kopriva,	Viktor Schiffer,
Edvard Hajek,	Josip Kordin,	Jakob Schöber,
Karol J. Holzer,	Anton Krisper,	Jakob Spoljarič,
Ivan Jabačin,	Karol Lapponi,	A. Stacul,
Jeglič & Leskovic,	Peter Lassnik,	Franc Stupica,
C. Karinger,	J. Lenček,	M. E. Supan,
Mihail Kastner,	Ivan Perdan,	Franc Terdina,
Kham &	Karol Planinšek,	Uradniško kon- sumno društvo
Murnik,	J. C. Röger,	

Dobi se tudi v naslednjih krajih na Kranjskem:
V Postojni, Polhovem Gradcu, Sodražici, Velikih
Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju,
Kostanjevič, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na
Vrhniki, Travniku, v Trzinu, v Radovljici, Radečah, Za-
gorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnju, Črnomlju,
Bledu, Ložu, Kamniku, Vipavi. V Škofji Loki: M. Zigon
in E. Burdych. 220 15—14

Ivan Kordik,

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice 10-14,
priporoča svojo zalogo z

drobnino in igračkami

na debelo in drobno.

Za gostilničarje veliko zalogo jedilnega
orodja z roženim, koščenim ali poniklanim ročajem.

Prodaja iz alpaka in alpaka srebra sveč-
nikov, namiznega in cerkvenega orodja
od c. kr. priv. dunajske tovarne W Bachmann
& Comp., katera jamči za 10letno trpežnost in
trajno posrebljenje.

S posebno nizkimi cenami postreže trgovce
s potrebščinami za krojače, črevljarje in
sedlarje.

S spoštovanjem

Ivan Kordik.

549 8—7

Orožna tovarna Steyer

224 25

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.
Dobra delavnica za poprave.
Vsi pripadajoči predmeti.

„Waffen“-kolesa. „Opel“-kolesa.

Precizijski izdelki I. vrste.

Samozastopnik za vso Kranjsko:

FRAN KAISER

Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Razglas.

615 3—3

V smislu § 6 zakona z dne 23. maja 1873. l. (št. 121 drž. zak.) naznanja se, da
bo razgrnjen

prvotni imenik porotnikov za 1898. leto

od 7. do 14. dne septembra t. l.

v magistratnem ekspeditu na ogled ter da v tem času vsakdo lahko pregleda in
naznani proti njegovi sestavi svoj ugovor.

Porotniškega posla so po § 4 omenjenega zakona oproščeni:

1. tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe za vedno;
2. udje deželnih zborov, državnega bora in delegacij za čas zborovanja;
3. osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko
so poklicane k vojaški službi;
4. osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in rano-
celniki in tako tudi lekarnarji, ako uradni ali občinski načelnik zanje potrdi, da jih ni
mogoče utrpeti, za sledeče leto;
5. vsak kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobju kot glavni ali na-
mestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega koledarskega leta.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 3. septembra 1898.

Zarezano strešno opeko

(Strangfalz-Dachziegel)

prešano opeko za zid in navadno opeko za zid
ponujata po znatno znižanih cenah 227 25

Knez & Supančič
tovarna za opeko v Ljubljani.

Zavod

za 320 26—10

umetno slikarstvo
na steklu.

B. ŠKARDA

Specijalni zavod

za

slikanje na cerkvena okna
v vsakem slogu in izdelavi.

v BRNU.

Sedemkrat odlikovan
s prvimi nagradami.

Ceniki, troškovniki,
načrti, škiee in
vsakoršen strokovni na-
svet brezplačno.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse 1
v hiši društva.

Podružnica za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefplatz
št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dné 31. decembra 1896 kron 157,805.340—
Letni dohodki na premijah in obrestih dné 31. decembra 1896 28,670.916—
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-
štva (1848) 339,497.900—
Mej letom 1896 je društvo izdalo 8761 polie z glavnico 80,577.950—
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani

651 (12—11)

pri

Gvidonu Zeschko-tu,

v vili nasproti Narodnemu domu.

FELIX TOMAN

kamnoseški mojster in lastnik kiparskega atelijerja

Reseljeva cesta šte. 6. LJUBLJANA Reseljeva cesta šte. 6.

priporoča svojo največjo zalogo

234 30-25

nadgrobnih spomenikov

od raznovrstnih najtrpežnejših marmorov, od granita
in črnega sijenita.

Prevzame tudi vsako najmanjšo kakor največjo

stavbenc kamnoseško delo

po najnižji ceni. Posebno priporoča se prečastiti du-
hovščini za izdelovanje različnih cerkvenih
umetno-kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljnov, prižnic, obhajilnikov, krstnih in kropilnih kamnov
in podob v vsaki velikosti iz marmorja ali peščenika itd., za katera dela izgotovi
na zahtevo brezplačno potrebne načrte in proračune.

Najcenejša zaloga vsakovrstnih plošč za pohištvo od tu- in inozemskih marmorov.

K sezoni

K sezoni

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste
revolverjev itd., vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

troceevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje
priporočajo.

Ker sem na Kranjskem jedini puškar, ki se peča samo z izdelovanjem orožja, se
priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila, ter izvršujem tudi v svojo stroko
spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z velespoštovanjem

FRAN SEVČIK

564 20-4

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Posojilnica v Radovljici

obrestuje hranilne vloge po

4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica
sama iz svojega plačuje.

468 6—3

Oelz-ova kava

je najboljši in najčistejši primesek h kavi!

Čestite gospodinje!

221 50—25

Zahtevajte in kupujte le-to kavo!

Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah.

Št. 316. B. A.

Razglas.

594 3—3

Od sindikata nemškega viteškega reda na Dunaju kot za-
puščinske oblasti, se vsi oni upniki, koji imajo do zapuščine po dné
12. avgusta 1898 v Crnomlju na Kranjskem brez oporoke zamrlém
gospodu Viljemu Vesel-u, duhovniku nem. vit. reda balaje v Avstriji
in vpokojenem župniku ondi, kake terjatve staviti, pozivljejo, da
taiste ali pri sindikatu Wien, I. Singerstrasse 7, ali pa pri od tega po-
oblaščenem oskrbništvu nemškega vit. reda komend v Metliki na Kranj-
skem naznanijo in podprejo ustno

dné 30. septembra 1898 ob 10. uri dopoldne

ali pa do tega časa pismeno prijavijo.

Na kasneje prijavljene terjatve do zapuščine, če po plačilu nazna-
njenih terjatev poide, se ne bo oziralo, kakor če so zadobili upniki za-
stavno pravico.

Sindikata nemškega viteškega reda na Dunaju,

dné 26. avgusta 1898.

L. S.

Moric pl. Weittenhiller s. r.
dvorni svetnik.

Puškar

563 4

Franc Kaiser,

Šelenburgove ulice šte. 6, Ljubljana,

se uljudno priporoča ob priliki

lovske sezone.

Vnanja naročila izvršuje najtočneje.

POZOR!

Podpisana tvrdka priporoča slavnim prostovoljnim gasilnim dru-
štvom, občinam in župniščem za nabavo vsakojakih

brizgalnic, gasilnega orodja, pasov itd., kakor tudi
kmetijskih strojev in peronospera-škropilnic

svojo bogato založeno

podružnico v Zagrebu, Frankopanska ulica šte. 9.

Postrežba točna, solidna, z nizkimi cenami pod ugodnimi plačilnimi
pogoji tudi na obroke

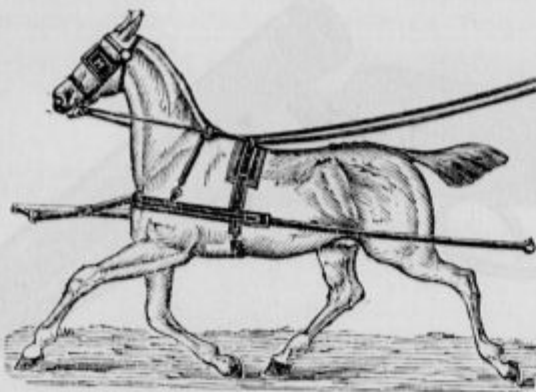
Pohvalna pisma in spričevala s Kranjskega na razpolago.

Za obila naročila se priporoča s spoštovanjem

501 12—5

podružnica R. A. Smekal.

Prva največja kranjska tvrdka.

Fran Primožič,
jermenar in sedlar
Sv. Petra cesta 34
Ljubljana,

priporoča se slavnemu
občinstvu in prečastiti
duhovščini v vsakršno

izdelovanje

jermenarskih in sedlarskih proizvodov,

katera okusno, trpežno in ceno izvršuje.

Ravno tam je velika zaloga različnih konjskih oprem za vožnjo
in ježo itd. — Izdelovanje jermen za stroje, mlino in zvonove.

Poprave se dobro in po ceni izvršujejo.

471 50—19

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, dru-
štev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 81 52-33

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Gledališke ulice 4.

Mleko.

Že mnogo let obstoječe in sedaj zelo obširnejše vpeljano

mlekarstvo v Laverco

priporoča zasebnikom, kavarnarjem, restavratêrjem, zavodom,
samostanom in drugim še vsakdanje odjeme 100 litrov
finega mastnega mleka.

Cene so sledeče:

Pri vsakdanji naročbi do 3 litrov je cena litru 10 kr.

in pri vseh drugih večjih naročilih zaračuni se liter 8 kr.

Vsakemu odjemalcu se dostavi mleko vsaki dan zgodaj
zjutraj, in da se morebitno pokvarjenje mleka med prevažanjem
prepreči, se isto pošilja le v patentovanih mlečnih posodah, ki so
zaprte s patentovanimi ključavnicami, nakupljene iz tovarne za
izdelovanje mlekariskih oprav tvrdke Kleiner & Fleischmann v
Döblingu pri Dunaju.

Cenjena naročila se prosi ustno ali pismeno poslati na
Laverco ali pa k „Belemu volku“ v Ljubljani.

Tudi se sprejemajo naročila v gostilni „Monakovo“ (pri
Lozarju) v Ljubljani, Rožne ulice št. 15.

Spoštovanjem

Karol Lenče,
posestnik.

486 9

Ignacij Čamernik

kamnosek v Ljubljani,

Komenskega (Poljske) ulice 49,

poleg Schreiner-jeve pivarne,

priporoča prečastiti duhovščini in slav. občinstvu svojo izborno
zalogo najrazličnejših

nagrobni spominkov

iz poljubnega kamena po izredno nizkih cenah. — Vsprejmlje tudi na-
ročila na

kamnoseška umetna cerkvena dela,

kakor so altarij, prižnice, krstna kamena, obhajilne pregraje, tabernakelji, pola-
ganje cerkvenega tlaka itd.

Popravila izvršuje dobro in natančno. — Narise in proračune
izdeluje brezplačno.

265 22

Zahvala in priporočilo.

Čast mi je vsem dosedanjim velečenjenim naročnikom, prečast. duhov-
ščini in slav. občinstvu uljudno naznaniti, da sem kot bivši 25letni sodrug
umrlega gospoda A. Merschol-a prevzel po smrti tega vsa aktiva in pasiva
in da bodem izvrševal

krojaški obrt

na svoj račun in tudi še nadalje pod firmo

A. Merschol & Co.

Zahvaljujoč vse dosedanje naročnike kar najbolje za nama izkazano
zaupanje, se istim priporočam in prosim prečast. duhovščino in slavno občinstvo,
da izkaže svoje zaupanje tudi meni, ker se bodem potrudil po svojih najboljših
močeh vsem zahtevam častitih p. n. naročnikov po možnosti ustreči in tako
njih zaupanje opravičiti.

Z odličnim spoštovanjem

Anton Dermastia

firma A. Merschol & Co.

621 3—2

Kongresni trg št. 7.

Priložnostna darila!

Friderik Hoffmann,

urar, 338 26—10

na Dunajski cesti v Ljubljani,

priporoča svojo

zalogo vseh vrst

žepnih ur

v zlatu, srebru, tuli, jeklu in niklu,

ravno tako tudi

nihalnih, stenskih
in budilnih ur

in le dobre do najfinejših kakovosti po naj-
nižjih cenah.

Specijalitete in novosti žepnih, nihalnih, stenskih in
budilnih ur so vedno v zalogi.

Poprave se dobro in solidno izvršujejo.

Dunajska borza.

Dne 9. septembra.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 65 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 » 45 »
Avstrijska zlata renta 4%	121 » 05 »
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 » 50 »
Ogerska zlata renta 4%	120 » 50 »
Ogerska krona renta 4%, 200 »	98 » 50 »
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	905 » — »
Kreditne delnice, 160 gld.	356 » 50 »
London vista	120 » 10 »
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 » 85 »
20 mark	11 » 76 »
20 frankov (napoleonor)	9 » 53 1/2 »
Italijanski bankovci	44 » 17 1/2 »
C. kr. cekini	4 » 66 »

Dne 9. septembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 » — »
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	194 » — »
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 » 35 »
Tisine srečke 4%, 100 gld.	141 » — »
Dunavske vravnave srečke 5%	130 » — »
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 » 50 »
Posojilo goriškega mesta	112 » — »
4% kranjsko deželno posojilo	98 » 50 »
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 » 40 »
Prijolitetne obveznice državne železnice	— » — »
» južne železnice 3%	180 » 60 »
» južne železnice 5%	127 » 35 »
» dolenskih železnice 4%	99 » 50 »

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld. 70 kr
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	165 » — »
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 » 50 »
Rudolfove srečke, 10 gld.	27 » 25 »
Salmove srečke, 40 gld.	81 » 50 »
St. Genois srečke, 40 gld.	80 » 20 »
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 » — »
Ljubljanske srečke	23 » 50 »
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	156 » 50 »
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3395 » — »
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	440 » 50 »
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	76 » 25 »
Splošna avstrijska stavbna družba	108 » 40 »
Montanska družba avstr. plan.	165 » 15 »
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	169 » — »
Papirnih rubljev 100	127 » 25 »

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju
najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l. Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.